

YAKINDOGU ÜNİVERSİTESİ

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT BÖLÜMÜ

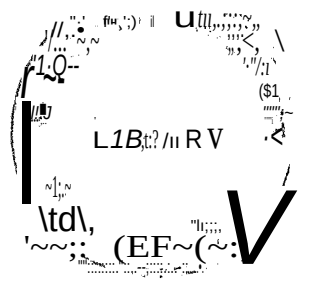
MEZUNİYET ÇALIŞMASI

1955-1974 YILLARI ARASINDAKİ CANLI
HATIRALAR

DANIŞMAN
DOÇ.Dr. BÜLENT YORULMAZ

ÖZLEM OKUN
970148

LEFKOŞA
2001

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Giriş	2
1958 Olayları	3
Behiç Çözalp	4-5
Yusuf Gırsoy	6
Azer Kande	7
Husn il Gırıtlı	8
1959 Olayları	9
Numan Kanmaz	10-14
1963 Olayları	15
Hüseyin Kardan	16
Rasiha Özer	17
Mujgan Çözalp	18
1964 Olayları	19
Şe&et Mustafa	20-21
"Y"usuf Gırsoy	22
1965 Olayları	23
Hasani Göçer	24-25

1974 Olayları,.....	26
Miljgan Çözalp,.....	27
Rasiha Özer ..,	28
Mustafa Çaydan.....	29
NazifeÖza,y.....	30

ÖNSÖZ

20 Temmuz Barış Harekat'ına kadar Kıbrıs Türk halkının kendi ağızlarından dinleyerek onların yaşadığı acı ve tatlı anıları aktarmaya çalıştım.

Türk halkının en büyük hasreti olan vatan sevgisi ve kendi toprakları üzerinde hür yaşamaktı. Asırlar boyunca hür ve onurlu bir yaşam süren Türk halkı, günün birinde Rum'un onca baskısına ve zulümlerine katlanmak zorunda kalmışlar ve gösterdikleri direnişin ve haklı mücadelenin sonucunda en iyi şekilde almışlardır.

İşte bu sayfaları okurken Türk halkının yaşadığı acıları, kafamızda canlandırdığımızda, o günleri yaşamadığımız için ve bize yaşatmadıkları için, mücahitlerimize ve şehitlerimize her zaman için teşekkür eder ve onların her biri bu milletin gönlünde taht kurmuşlardır. Şerefimiz ve gururumuz olmuşlardır.

GİRİŞ

Kıbrıs'taki trajedi olayları 1954-55 yıllarında EOKA Tedhiş Örgütünün kurulması ile başlamıştır.

Kıbrıs Rum Halkı uzun yıllar boyunca Kıbrıs Türklerine 1974 yılına kadar devam eden zorluklar ve eziyetler çıkarmışlardır. Ama Kıbrıs'lı Türkler hiçbir zaman yılmayarak bugünlere kadar gelmeyi başarmışlardır.

Kıbrıs topraklarının her karesinde, Türk halkının verdikleri mücadelede haklı yere akıttıkları kanları bulunmaktadır. Kıbrıs'ta yaşayak. Kıbrıs Türk halkı tarihe mal olmuş olarak verdikleri haklı direnişin ve milcadelenin, Türk halkının Rumlar tarafından nasıl ezildiklerini, evlerinden ve köylerinden nasıl zorla göç ettirildiklerinin, Rumlar tarafından nasıl hunharca katledildiklerinin, ve amaçlarının Kıbrıs adasını bir Yunan adası yapmak: istediklerini yani ENOSİS'i gerçekleştirmek istediklerini biliyorduk. Ama Türk halkı, Yunanistan'ın da destek verdiği EOKA'cılara karşı direnişlerini devam ettirip bunu başarmışlardı.

Kıbrıs Türk halkının kavgasının tarihi haklı direnişinin öncüsü, Kıbrıs Türk halkının bir asırlık kurtuluş mücadelesinin ve bağrından doğan Türk Mukamemet Teşkilatı'dır.

1958 YILINBA. YAŞANAN CANLI HATIRALAR

1958

1958'de Rumlar Türklere saldırmaya başlarlar.Yalnız buldukları Türkleri.öldürüyor, Türk mallarına sabotajlar düzenliyor, küçük Türk köylerine saldırıp evlerini mallarını ateşe veriyorlar. Bu saldırılarda evden ayrılanların evlerini kundaklıyorlardı. Türklerde Rumlara karşı mücadele etmeye başlarlar.Ancak silah sayısı çok azdı.Rumlar ilk önce Baf'a saldırırlar.Bafta Rum semtleri içinde olan Türk aileleri çoğunlukla Türk olan mahallelere, Türk mahallelerinde olan Rumlar da Rum mahallelerine taşınır.Bu saldırılardan sonra Türkler Anavatanla temasa geçerler ve durumdan onları haberdar eder.Türkiye bunun üzerine Kıbrıs'ta bir mükavemet örgütünün kurulmasına inanır ve 1958 yılında TMT kurulur.Bu teşkilatın „gizliliği önemli idi.Seçilen kişilerden biride bendim.Seçilenler Kuranı Kerim, bayrak ve silah üzerine el basarak, teşkilatta olduklarını hiçkimseye söylemeyeceklerine dair yemin ederlerdi.Ben bunu karıma bile söylemedim.Rumların Baf'ta yaptıkları ilk eylemde Hakim Ragıb Malyah'yı kaçırlar.Ancak İngiliz yardımı ile kurtulur.Bu saldırılar sık sık olmasada sürekli olarak devam eder.1964 yılında yine Baf'ta gerginlikler olmaya başlar.Rumlar bir Türk evini kendilerine mevzi olarak yaparlar.Bu gerginlikler iki-üç gün sürer.Daha sonra halkın eskisi gibi hayatlarına devam etmeleri İngilizler tarafından söylenir.Ancak Rumlar dayanamayarak çarşıda bulunan Türk halkına tekrar saldırır.Bu saldırıda birçok insan yaralanır.Benim en yakın arkadaşım da yaralanır.Yaralı olanlar bir yerde toplanır.Ağır olanlar İngilizler ve Kızıl Haç aracılığı ile Rum

tarafına hastahanelere götürülür.Bu arada Türkler Rumlardan esir ele geçirirler ve saldırının sona ermesi için esirleri tutarlar.Rumlar bunu kabul etseler bile yine huzursuzluk yaratmaya çalışırlar.

Behiç Çözalp

Girne/88

1958

1958 yılında Rumlar ve Türkler arasında çatışma çıkar. Piroi'ye bir haber gelir. Bm haberde kiracı Rum köyünün bizim köyümüze baskın düzenlediği yazılmıştır. Bunun üzerine köydekiler otobüs ve kamyonlarla silahları ile silahları yanlarına çapa, kürek, demir çubuk, pala, bıçak ve balta alarak Piroi'ye akın ederik. Bir anda yedibin kişilik kiracı Rum köyü ile üçbin kişilik Pirci Türkleri karşı karşıya gelir. Rumlar Türkler karşısında birşey yapamazlar ve bizim köyümüzün adı bundan sonra Akıncılar köyü olarak değiştirilir.

Yusuf Gürsoy

Akıncılar /60

1958

1958.yılı11(İakpyUmüzolan Tatlısu'da çok acı olaylar yaşadık.Bu acı olayl~<Uın bir tanesinde, mübarek gün olan cuma günleri evl~rirljii1lönüne ve köy meydanına bayraklarımızı asardık.Bir cuma gf.t.t.t/ İngiliz askerleri köyümüze gelerek astığımız bayrakları i.qc:irerek parçalamaya ve kendi bayraklarını asmaya çalıştılar.Ve bizlere bundan sonra bayrağınız budur dediler.Bizler bunu kabul etmedik.Bizlere barbarca davranmaya başladılar.

Köylünün yapabileceği bir şey yoktu.Öldürölmemek için sessizce meydandan ayrılmak zorundaydık.Çünkü elimizde onlara karşı koyacak silahımız.yoktu.Tam anlamı ile mağdurduk.

Azer Kande

Beylerbeyi/65

1958

1 Temmuz 1958'de Rumlar Küçük Kaymaklı'da yaşayan Türklere saldırdılar ve orada bir çok Türk öldürdüler. Daha sonra EOKA'cılar, bütün mahallelere saldırarak, buldukları Türkleri hunharca katlettiler. Küçük Kaymaklı'ya yardım istemeye giden bir Türk'ü yolda bulan İngiliz askerleri onu öldürürler. Böylece yardım gelememi ve Küçük Kaymaklı kaderi ile haşhaşa kalmak zorunda kaldı. Diğer yandan Küçük Kaymaklı'da bulunan Rumlar, ellerindeki daramah tüfeklerle Kliçillc Kaymaklı'da bulunan Türklere karşı saldırıya geçerler. Lefkoşa'da bulunan Türkler bize yardıma gelirler ve polis evlerinin önünde çatışma başlar. Bir haftaya yakın süre Rumlar'ın saldırılarına dayanmaya çalıştık; fakat bir hafta sonra Rumlar Türk evlerini bombalamaya ve yakmaya başladılar. Kaçabilenlerimiz ka.çtıkf kaçamayanlarımızda Rumlar tarafından hunharca öldürüldüler.

Hüsnü Giritli

Güzelyurt/64

1959 YILINDA YAŞANAN CANLI HATIRALAR

1959 Kıbrıs Cumhuriyeti: Zürih antlaşmaları neticesinde Kıbrıs'ta Rum ve Türklerden oluşan bir Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuşsun. Bunun neticesinde Türk ve Rum polisleri çeşitli ilçelere nakledilmişlerdi. Bu -nakiller polis merkezine nakledilmişti. Bunlar arasında ben de polis subayı olduğumdan Mağusa'ya nakledilmiştim. Gazi Mağusa polis merkezinde görev yaptığım bir sırada, polis genel müdürlüğünden gelen bir talimat ile Kıbrıs Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı sıfatı ile papaz Makarios'un resimlerinin bütün dairelere asılması emri verilmişti. Bu nedenle şikayet odasına papaz Makarios'un bir resmi asılmıştı. Bu dönüme bilhassa Mukavemet Teşkilatında görev yapan polisler arasında müthiş bir tedirginlik yaratmıştı. Ben bu duruma tepki göstererek ve Kıbrıs Cumhuriyetini Türk Rum ortaklaşması ile kurulmuş olan bu Cumhuriyetin Cumhurbaşkanı yardımcısı olan ve Rumlar Dr. Fazıl Kılıç'ın papaz Makarios'un resminin 3 katı büyüklüğünde bir resmini tedarik edip aynı şikayet odasına ve papaz Makarios'un resminin yan tarafına benim isteğim ile Cumhurbaşkanlığı muavinliğinin resmi de asılmıştır. Rum polisler bu durumdan tedirgin olup durumu Rum Mağusa polis müdürlüğüne intikal ettirmişlerdir. Bunun üzerine Gazi Mağusa Polis Genel Müdür Muavini beni huzuruna çağırıp Dr. Fazıl Küçük'ün resminin şikayet odasından indirilmesini emretmişti. Bunun üzerine gücünü bu Türk Mukavemet Teşkilatından aldığından dolayı emniyet müdür yardımcılığına tepki göstererek Kıbrıs Cumhuriyetinin Kıbrıs Türk ve Rumlar arasında kurulmuş olan bir Cumhuriyet olduğunu ve Dr. Fazıl Küçük de Kıbrıs Türklerinin Cumhurbaşkanı olduğunu bilip resmi şikayet odasından indirmeyeceğini ısrarla polis müdür

muavinine bildirmiştim ve ilaveten bu resmin kaldırılması halinde sorumluluk polis müdür muavinine ait olacağını bildirip bu müdürü aynı zamanda benr~hdit. etmiştim. Bu durumu Rum polis müdürüne bildiren polis 911lqur yardımcısı aradan bir hafta geçtikten sonra bu olayı tahkik. ~tqı€!k. dçin polis genel müdürlüğünden Rum olan başkomut;;mııı yardımcısı Mehmet Refik Bey Mağusa'ya gitmişti. I>pJis GenelvMüdü Yardımcısı Mehmet Refik Bey'le talılcika,tı esnasında ben bu olayı etraflıca kendisine izah etmiştim ve bu-resmin lndrlilmeslni emretmesi halinde bu talimatı Mehmet Refik Bey'in verdiği LOrk llderlerine bildirileceğini söylemiştim. Polis Genel Müdür Yardımcısı ben Numan Kanmaz teftiş defterime kırmızı mürekkeple bir Yaztya.zarak bu durumu çok üst düzeyde ele alınması gereken bir olay olduğunu not düşerek Mağusa'dan aynlrmsım.Aradan; bir hafta daha geçtikten sonra Mağusa Emniyet genel müdüü yar<bmcısı olan Mehmet Şefik Bey beni tekrar huzuruna çağırmişti ve kendisine Dr. Fazıl Küçüğün en azından Papaz >Makanos'un resmi ebatında olmasını söylemişsi.Bunun üzerine ben be TMT' den olan polis personeline durumu bildirmesi ve bir merasimle Dr. Fazıl Küçüğün resmi değiştirilmişti.Bu devre esnasında Mağusa emniyet müdürlüğünde tek bir polis lokali bulunduğu için Türk ve Rum polisler müştereken bu lokalden istifade ederlerdi ve lokalde bulunan bir radyodan gerek Türkler gerekse Rumlar zaman be zaman haberleri dinlerlerdi.Ancak çoğu zaman Türkler radyodan Türkçe haberleri dinlerken Rum polisler müdahale edip radyonunkanallarını engellerlerdi.Bu durumda Türk polislerini daima tepkilerini gösterirlerdi ve bu cümleden olmak üzere bir paskalya günü Rum polisleri paskalyalarını yapmak üzere izne gittikleri bir zamanda sadece şikayet odasında bulunan Dr. Fazıl Küçük ile Mağusa'rnn resimlerinin dışında Mağusa'nın bütün

resimlerini ortadan kaldırmışlardı. Rum polisleri
 paskalya izninden döndükten sonra resimlerin bulunduğu yerlerde
 olmadıklarını fark edip durumu polis müdürlüğüne
 bildirmişlerdir. Zamanın Rum polis müdürü olan Haciloiso adında
 Rum beni ~~~~~'~~~~~

neden ortadan ka-ybo\duk\anna dait lı.ahatlstem\şt:t:Ben deb\ l)O\ls
 müdürlüğüne olayı anlattım. Bu olayı Rum polis komutanlarına
 bildirmiş ve benim bildiklerimi kendisine söylememi emretmiş ve
 icap ederse beni koruyacaklarını bildirmişti. Bir gün Emniyet Genel
 Müdürlüğüne komonist onbeş Rum polisleri aralarında konuşurken
 Makarios'a küfrettiklerini ve papazın resimlerinin Emniyet
 Müdürlüğünde olmasından nefret duyduklarını işitmiştim. Bunun
 üzerine bu olayda bu şekilde Rum Polis Müdürüne bildirmiş ve bu
 ihtimalin mümkün olacağını da Rum Polis Müdürlüğüne
 bildirmiştim. Böylece bu mesele kapanmıştır. Dr. Fazıl Küçük'ün
 resmi de 1960 olaylarına kadar olduğu yerden indirilmemiştir.

1959 Yılında TMT'nin bir üyesi olan ve Lamaka ilçesinde Mobilerizerde yani Türk polis Komandalarında görev ifa eden bir subay Kalebumulnda Larnaka sanaeağına silah ikmali yapmak üzere 1 Ağustos/ gecesi saat 23:00 sularında Larnaka'dan bir ekiple Kaleburnu'na hareket etmişti.Ekipte bir kapalı van ve bu kapalı vana refakat eden opel marka bir araba içerisinde tam teçhizatlı 5 kişilik bir mukavemetçi kadro bulunmak.taydı.Vanın içerisinde bu subay ile birlikte diğer bir polis subayı ve aynı vanda şöfor olarak bulunan diğer polis bulunmaktaydı.Polisler üniformalıydı.Larnaka'dan hareket edildikten sonra Gazi Mağusa' da Sancaktar yardımcısı olan bir Namık KemalLisesi öğretmeni diğer bir araç ile ve beraberinde Larnaka Sancağının.Serdarı olan bir şahısla bu yolculukta bu subaya klavuzluk etmekteydiler.Tahminen saat 24:00 saatlerinde bu kemeoya.öocülük eden Gazi Mağusa Sancaktar Yardımcısı eski jşniile Yalusa olan Maltepe'de yollarını şaşırarak Rum köyü içerisinde birkaç tur attıktan sonra yollarını bularak Kaleburnu köyüne gitmişler ve Kalebumu'nda bir van dolusu piyade tüfeği ve çeşitli başka malzeme ile Larnaka'ya gitmek üzere Kaleburnu'ndan ayrılmışlar.Yolu şaşırdıkları köyden geçip birkaç mil köy dışına çıktıklarında yolu kesmiş olan bir polis landroverin içerisinde makineli tüfeklerle techiz edilmiş Rum polisleri yol kenarında park edilmiş olan landrover içerisinde bulunmakta ve bir Rum polis J~ğmeni de anayol içerisinde bir işaretle bizleri durdurmuştur.Rum sl.1bayı Hiristanto adına bir Rum polisi idi.Vanda (araba) bulunanTürk subaylanna yanaşarak kendilerine nereden gelmiş olduklarını sormuş ve Maltepe'de bazı Türk araçlarının şüpheli bir şekilde turlar yaptığını, Rumlar kendilerine bildirmiş ve onlar da yolu

kesmişlerdir. Türkler silah yüklü vana (arabaya) refakat eden tam .techizatlı olan ve arkadan takip eden- mukavemetçiler 5-10 adım geride onlar da araçlarını durdurup araçlarında tetkikte beklemekte idiler. Rum subayı vandaki subaylara yaklaşp nereden geldiklerini sormuştu. Şunu da belirtmek lazımdır ki çevre karanlık olduğundan ve vanda kapalı olduğundan vanda bulunan silahlar görülmemekte idi. Türk polis subayları bu Rum subayına Kaleburnu'nda bir sünnet töreni olduğunu ve oraya gitmekte oldukları bir sırada yolu kaybettiklerini ve Mallıdağ içerisinde birkaç tur attıklarını bildirmiştir. Rum polis subayı inanmış veya inanmamış olabilir. Çünkü vanın arkasında bulunan arabanın refakat etiğini ve muhtemelen birmüsademeyi' (çarpışmayı) göze alamayacakları bizce tahmin edilmiş ve yola devam etmemize izin verilmişti. 3-5 mil ilerledikten sonra yolda diğer bir barikatla karşı karşıya gelindi ancak bu defa barikattakiler İngiliz olduğu için kendilerine Türk komandalarıyız dediğimiz an bize yolu açıp emanetleri Larnaka'da hedefine ulaştırdık.

Numan Kanmaz

Girne/70

1963 YILI (Nİ) A. YAŞANAN CANLI HATIRALAR

1963

1963 yılında i ,Hulu' da kalıyorduk.Bir akşam üzeri saat altı civarında J,lumlar.köyümüzü bastılar ve bizde köyümüzü terk etmek zorunda t. lcalдық~Yağmurlu bir geceydi.Gece bağlardan, çamurlu tarlalai<.ian geçerek Gurdaga'ya vardık; fakat orada kimseler yoktu:Oradan Pidargu 'ya geçtik.Oraya vardığımız zaman köylülere Hulu köyünden göçmen geldiğimizi söyledik ve oraya yerleştik.Rumlar üç gün içinde altı esir aldılar.Daha sonra aldıkları esirleri yarı yola gelince serbestbıraktılar.Üç gün sonra Rumlar köye ateş açarler.Huluiden gelenler ve Pidargu'da kalanlarla beraber Aksilu'ya<göç ederler.Burada iki hafta -gahırık, sonra burada da İstavragon.'luya-,gittik,oraya yerleştik ve Aydoğan'da kaldık.İki sene orada galdık, 1974 yılında ikinci kez göçmen oldular ve Lisiye (Akdoğan'a) yerleştiler.

Hüseyin Kardan

Akdoğan /83

1963

1963 yılında savaş başladı.Köyden bir anons yapılarak hepimizin *bir araya gelmemizi* söylediler.Babam bizi bırakarak mevziye *gitti*.Annem evde ufak kardeşim olan.Ah.m~t'le evde kalarak halamı *bekledi*.Bizi d~x.büyüik kardeşim Meh.ınet'Je Düriye halama *göldü*.Bende kar:q~şini alarak halamın.kapısına geldik.Tam kapıyı *çalışırken* kapıyı delerek tam kafamızın üzerinden, geçen bir kurşun *Düriye halamın kocaşı* olan Durdu eniştenin. çenesine saplandı.Ben

~kardəşim korku d~||.~|,|,|||.t "j||.~||.~::~)~||.||. ~C|||ta 'J'aV||an b\t anonsla

köyümüzün ~||'||~')|| ~ ~ '||.~||.~'||.~ ~~~~ ~~~~~~

söyledi.r!ala.m.bi.ni?Jılarak ..okula gittik.Orada.iki gün kaldık.Daha sonra. bi;leşmiş miU~tler gelerek bizleri evlerimize gönderdiler.

Rasiha Özer

Alsancak/44

1963

1963 yılında Rumlar silah atmaya başlarlar.Bize de silah gönderdiler.Pirasgian Cias ve Yoroasa köylerinde bulunanlar bir gece bizim köye göç ederler.Aralarında birde sancılı kadın vardı.Kadın benim evimde doğum yaptı.Doğumdan sonra Rumlar Barı düşürmek için harekete geçtiler.Baf'ı düşürdükten sonra bütün Rum vurucu alayı bizim köye geldiler.Vurucu alayı geldikten sonra ben çarşafılara silah sararak görünmemek şartı ile silah taşıdım.Çatışma iki üç gün sürdü ve sonra Malya düştü.Evde yirmi iki kişi kalıyorduk.Kocam bizi alıp götürmeye geldi.Bu sırada Rum vurucu alayıda geldi ve bizi iki gruba ayırdı.(erkek ve kadın) Bu arada yatağın altında iki tane çocuk saklıydı ve ayakları gözüküyordu.Rumlar onları vurarak öldürdüler.Sonra erkekleri vurmaya başladılar.Amcamı yaraladılar ve Hüseyin adlı komşumuda öldürdüler.Kocama bir siteniyi (kovanı) boşalttılar ve kocam banyonun içine yığıldı.Biz hemen dışarı çıktık ve baktık ki İngilizler kapıda duruyorlardı.Onlara bağırmaya ve bizi gelip kurtarmalarını istedik.Daha sonra herkes mektepte toplandı ve İngilizler oraya geldiler.Bize silahlarımızı Rumlara teslim edersek bizi kurtaracaklarını söylediler.Biz de silahları onlara teslim ettik ve Rumlara bize dokunmamalarını söylediler.Sonra bizim evdeki yaralıları Rumlar teslim alırlar ve bizi bir Rum evine götürürler.Bir kamyon gelir bizi ve yaralıları alıp Omodos'a götürürler.

Müjgan Çözalp

Girne/66

1964 YILINDA YAŞANAN CA.NLI İHTİRAFLAR

1964

1963'de Rumlar ve Türkler beraber yaşıydık.Olaylar başladığı zaman Rumlar kendi mahallelerinde, bizde kendi mahallemizde nöbet tutmaya başladık.Bu olay 3 Şubat 1964'de: kadar devam eder.Rumlar köyün içinden esir toplamaya başlarlar.3 Şubat gecesi Türk mahallelerini ateş yağmuruna tutarlar, bizde onlara ateş açarız ve karanlıktan istifade ederek köyü terk ederiz.Buradan Pidargu'ya giderik.4 Şubat gecesi üçlü karargah (İngiliz, Yunan ve Türk alayından oluşur.) Hulu'ya giderler ve oradaki Türklerin Pidargu'ya gittiğini köyde kalan doksan yaşındaki yaşlı bir Türk kadından öğrenirler.Üçlü karargahta bulunan İngiliz ve Yunan subaylar Pidargu'ya gelirler ve bize tekrar köyümüze dönüp Rumlarla barış içinde yaşayabileceğimizi söylerler. Türk subayıda köye giderek Türk mahallesinde yaşlı bir Türk'ün öldüldüğünü öğrenir ve gördüklerini bizlere anlatır.Daha sonra Pidargu'ya Barış Gücü gelir ve bizlere eşyalarımızı almak üzere köye getirebileceklerini söylerler.Beş altı kişi köye gideriz ve köyde kalan yaşlı kadını evinde çıplak ve tecavüz edilmiş şekilde ölü buluruz.Onu bir çarşafa sararak Pidargu'ya getiririz.5 Şubat sabahı cenazeyi gömdükten sonra etrafımız Rumlarla sarılır ve savaş başlar.Pidargu'dan Aksu'ya gideriz.Burada uzun süre kalırız.Fakat burada geçinmemiz her geçen gün zorlaştığı için 3 Nisan gecesi erkekler çocuklarımızı ve karılarımızı bırakarak silahlarımızı alarak Aydoğan'a gideriz.Aydoğan köylüleri onlarla kalabileceğimizi söylerler.Bizde onlara silahlarımızı teslim ederiz ve oradan Yeşil ova 'ya gideriz.Çünkü o çocuklarımız ve karılarımızla orada buluşacaktık.4 Nisanda otobüslerle yola çıkarız; fakat Makarios

yönetimi yollara barikat kurdukları için Aydoğan'a geri döneriz ve
ondan sonra bugünlere kadar gelmeyi başardık.

Şetket Mustafa

\\kuotan/1(.)

1964

Akıncılar köyünde yaşayan iki mücahitimiz bahçelerine giderler ve Rum polisi tarafından esir alınırlar.Bu olayı tepedeki nöbetçilerimiz görürler ve bir anda köylüler Lefkoşa Larnaka yolunu keserek yoldan geçen Rum polisini durdururlar.Yüz Rum'u esir alırlar.Esir alman Rumlar Akıncı köyüne getirilir.Bu olay üzerine sözde Kıbrıs Cumhuriyeti ile üçlü karargah pazarlığına oturulur.Esir alınan iki silahlı Türk mücahitine karşı alınan yüz Rum, esir bırakılır.

Yusuf Gürsoy

Akıncılar/60

1965 YILINDA YAŞANAN CANLI HATIRALAR

1965

1965 yıllarında Limasol çarpışmaları boy göstermiştir.O zaman otuzaltı yaşındaydım.Limasol' da yaşayan Türkler Rumlarla içiçe yaşıyorlardı.Bizim bulunduğumuz yer tamamen Türk idi.Arna bulunduğumuz yerin etrafı Rumlarla çevrili idi.Düşman ordusu bundan istifade ederek çarpışmalardan evvel, etrafımızı çepe çevre çok kuvvetli mevziler ile donatmışlardı.Bu durum bizim için büyük bir talihsizlikti.Bulunduğumuz yer en azınlıkta olan bir Türk kasabası idi.Diğer Türk kasabaları ile kıyas edilemeyecek zorluklar içinde bulunuyorduk.

9-10 Şubat 1964/gilnü hiçbir sebep yokken basit bir karakol olayını, bahane edçrek Yalova'ya saldırdılar.Saatler geçtikçe atışlar çoğalmakta idi.M~yilerimizin başında idik.Rum mevzilerindeki bağışmalar, mevzilenimizden kolaylıkla duyuluyordu.Artık sabrımız ~jlmamışlı.Onlan y9k etmek istiyorduk.Ama elimizde yeterli silah ve mermi yoktu.~limizde bulunan silahlan dikkatli bir şekilde kullanmamız gerekiyordu.Daha sonra karşılıklı çatışmalar başlarruştı.Birkaç arkadaşımız bu çatışmalar esnasında yaralannuşlardı.Allah'tan atışlar, aralıklı aralıklı oluyordu.Bu ateşkes aralarında yaralı arkadaşlarımızla ilgileniyor<.lık.Bu çatışma esnasında bende sağ omuzumdan küçük bir yara. ~!mıştım.Ateşkes anlaşmasından istifade ile ileride mahsur kalrıuş/i olan 75 ve 66 yaşındaki iki vatandaşımız Rum mevzilerinden atılan makineli tüfek ile, delik deşik edilerek şehit olmuş, yaşlı bir kadında ayağından ağır bir şekilde edilmiş, ve diğer bir yaşlı kadında ayağından ağır bir şekilde yaralanmıştır.Çatışmalar çok kızışmıştı.Artık tanklar mevzilerimizin ön kenarlarına kadar gelmiş

bulunuyorlardı.Aralarında uzakta gördüğümüz bir Rum askeri, sizleri denize dökeceğiz diyor ve sürekli bizlere küfürler yağıdırıyordu.Daha sonra İngiliz kuvvetleri araya girerek ateşkes anlaşması için konuşmalar yapıyordu.Ardından Uç gün üç gece süren çatışma sona ermişti.

Hasan Göçer

Akdoğan /72

1974 YILINDA YAŞANAN CANLI HATIRALAR.

Gime/66

\~1f\

Temmuz ayının sıcağında Rumlar köyümüze saldırmaya başladılar.Köylüler hep beraber köyün zengini olan bir adamın evinde toplıldık.(Haluk Ağa) Tam atmışaltı kişi bir evin içinde yirmidört şş.ft kaldık.Bu arada çok susadım.Annem ve ben tuvaletin niagarasını-ıq~r1.sı içtik.Daha sonra köyümüz düştü.Hepimizi futbol sahasına götürdüler.Erkeklerimizi, gençleri ve kadınları ayırdılar;erkekleri ve genç olanları toplayarak, arabalara bindirerek esir kampına götürdüler.Bizleri ve yaşlı olanları evlerimize gönderdiler.

Rasiha Özer

Alsancak/44

1974

1963 Aral~ğında Rumlar Türklere hücum ederler.1964 yılında askere alın<ınıKorkmamamız için bizleri büyüklerimizin yanına koyarlar veij(.ylerimizi korumamız için nöbet tuttururlar.1974 yılına kadar btf.b&yle> devam eder.1974 yılında Rumlar ağır silahları ile hücurri.ederler.HalkRum'a karşı koyamayınca dağlara kaçar.Ben ve arkadaşlarım İngiliz üstlerine geçmek için Baf dan kaçtık.Bizler üstlere giderken Rumlar Evdimli« köyünde bizi yakalar ve Evdimlideki Rum karakolunda iki gece bırakırlar.Daha sonra Rum polisi bizi alarak Pisiru'ye götürür:Buradaki karakolda yer bulamayınca bizleri Limasol karakoluna götürürler.Orada soruşturma yaparlar ve sonra bizi futbol sahasına-götünerek onbeş gün daha bizi orada tutarlar.Bize orada işkence yaparlar.Doksanüç gün esir olarak orada kaldık.Daha sonra Birleşmiş-Müleilerle anlaşma yapılarak Leadra Palac'da Rum esirlerle<Türk esirlerini takas yaparlar.Bu sırada-ben de Leadra Palac'tangeçerek Lefkoşa'ya geldim.

Mustafa Çaydan

Hamitköy/53

1974

Sıcak bir Ağustos gecesi Rumlar köyümüzü basarlar.Kadınları ve erkekleri esir alırlar.Daha sonra kadınları bırakırlar erkekleri alıp Alaniçi köyüne götürürler.Oradan da Gülseren kampına götürürler.Gardaşımla ben bizim evdeydik.Sonra gardaşımla gider.Daha sonra karısı gelir ve Rumların köye geldiğini ve saklanmamı söyler.Bende tavuk kümesine girdim ve önümede bir kepek torbası aldım.Daha sonra Rumlar kümesine geldiler ben o kadar daha kepek torbasının arkasına sindim.Rumlar be hanım neredesin diye seslenirler diyer bir Rum'da kaçtılar der ve sonra orayı terkederler.Dışarıda kalanların hepsini öldürdüler.Evlere girip dolapları garıştırdılar silah varsa diye.Ama silah bulamayınca işlerine yarayan eşyaları ganimetlediler.Kümesin içinde üç gün üç gece kaldım.Daha sonra dışarı çıkıp tavuklarımı yedirip yine saklandım.Üç gün sonra Türk askeri geldi.Mağarada saklı bulunan çocukları ve adamları ölü olarak buldular.Rumlar şiroyla mezarlar açıp diri diri Türkleri gömüp onları hunharca öldürdüler.Köyümüzü olan Muratağa köyünde sadece onüç kişi canlı kaldı.

Nazife Özay

Muratağa/S I

ŞAHIS İSMİ İNDEKSİ

SAYFA NO

Azer Kande

7

Behiç Çözalp

4-5

Hasan Göçer

24-25

Hüsnü Giritli

8

Mustafa Çaydan

29

Miişgan Çözalp

1827

Nazife Özay

30

Numan Kanmaz

10-14

Rasiha Özer

17,28

Şetket Mustafa

20-21

Yusuf Gi.irsöy

6,22

YER ADLARI 1NDEKS1

SAYFA NO

AKDOGAN	16-20-21
AKINCILAR	6-22
AKSİLU	16
AKSU	20
ALANIÇI	30
ALSANCAK	27
BAF	4-18-29
EVDİMLİ	29
GALAVAÇ	27
GURDAGO	16
GÜLSEREN	30
HULU	16-20
İSTA VRAGONLU	16
K.ALEBURNU	13-14
KIZIL HAÇ	4
KÜÇÜK KAYMAKLI	8
LARNAKA	13-14-22-27

LEADRA PALAC	29
LEFKOŞA	8-22-29
LİMAS OL	24-29
MAGUS A	10-11-13
MALLIDAÖ	14
MALTEPE	13
MALYA	18
MURATAÖA	30
OMO DOS	18
PİDARGU	20
PİROI	6
PİROSGİAN CİAS	18
PİSURA	29
TATLISU	7
TUZLA	27
YALOVA	24
YA.ROVASA	18
YAŞILOVA	20

LEADRA PALAC	29
LEEI(C)ŞA	8-22-29
fil111\SO L	24-29
MAGUS A	10-11-13
MALLIDAG	14
MALTEPE	13
MALYA	18
MLJRATAGA	30
OMO DOS	18
PİDARGU	20
PİROI	6
PİROSGIAN CİAS	18
PİSURA	29
TATLISU	7
TUZLA	27
YALOVA	24
YA.ROVASA	18
YAŞILOVA	20